

ประกาศชวนา

รายงานสภาพการทำนา และศัตรูข้าว เพื่อเตือนภัยการระบาด
ฤดูนาปรัง 2566 จังหวัดเชียงราย
โดยกลุ่มวิชาการ ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย

รอบสำรวจที่ 6 ฤดูนาปรัง 2566 : วันที่ 20 - 21 เมษายน 2566

ภาพรวมของจังหวัดเชียงราย

ข้าวส่วนใหญ่ในพื้นที่การทำนาในจังหวัดเชียงรายอยู่ในระยะออกรวง พื้นที่ตำบลจันจว้า อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย พบการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลเกินระดับเศรษฐกิจในพันธุ์ข้าว ซีพีไรซ์ 888 และกข-แม่โจ้ 2 พบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลทั้งระยะตัวอ่อนและตัวเต็มวัย ทำลายข้าวโดยการดูดกินน้ำเลี้ยงจากเซลล์ท่อน้ำท่ออาหารบริเวณโคนต้นข้าวระดับเหนือผิวน้ำ ทำให้ต้นข้าวมีอาการใบเหลืองแห้งลักษณะคล้ายถูกน้ำร้อนลวกแห้งตายเป็นหย่อม ๆ โดยทั่วไปพบอาการไหม้ในระยะข้าวแตกกอถึงระยะออกรวง ตัวอ่อนจะลงมาอยู่ที่บริเวณโคนกอข้าวหรือบนพื้นดินที่แฉะมีความชื้น และเนื่องจากช่วงนี้ประเทศไทยตอนบนมีอากาศร้อนถึงร้อนจัด ทำให้มีพายุฤดูร้อนเกิดขึ้น โดยมีลักษณะของพายุฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง จึงมีโอกาสมีกการอพยพของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลเข้ามาเพิ่มเติมในพื้นที่ปลูกข้าว เมื่อเกษตรกรตรวจพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลมากกว่า 1 ตัวต่อต้น ให้ให้น้ำออกจากแปลงนา เพื่อป้องกันการระบาดดังกล่าวในแปลงนาของท่าน

ภาพรวมของแปลงสำรวจ

ผลการสำรวจแปลงสำรวจ จำนวน 10 แปลง ได้แก่ อำเภอพาน แม่สรวย แม่ลาว แม่จัน เวียงชัย เชียงแสน แม่สาย เมืองเชียงราย เชียงของ และแปลงศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย ส่วนใหญ่ข้าวอยู่ในระยะแตกกอถึงออกดอก พบประชากรของเพลี้ยกระโดดหลังขาวระยะตัวอ่อนและตัวเต็มวัยในนาหว่านในแปลงสำรวจอำเภอแม่สรวย เมืองเชียงราย และแปลงศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย เฉลี่ย 0.35 – 4.00 ตัว ซึ่งเกินระดับเศรษฐกิจ (1 ตัว / ต้น) ส่วนนาปักดำในแปลงสำรวจอำเภอแม่สาย แม่ลาว และเวียงชัย พบเฉลี่ย 0.10 – 4.00 ตัว ซึ่งต่ำกว่าระดับเศรษฐกิจ (10 ตัว / กอ) แมลงศัตรูข้าวส่วนใหญ่ที่พบในแปลงสำรวจ ได้แก่ เพลี้ยกระโดดหลังขาว เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และเพลี้ยจักจั่นสีเขียว พบศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ มวนเขียวดูดไข่ ตัวเต่าสีส้ม และแมงมุมขาสั้น

ข้อมูลค่า BUS ณ ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย ระหว่างวันที่ 1 - 28 เมษายน 2566 ไม่พบเกินค่าวิกฤต 2.25 ในแปลงสำรวจไม่พบการระบาดของโรคไหม้ และโรคไหม้ระยะออกรวง แต่เนื่องจากช่วงนี้ประเทศไทยตอนบนมีอากาศร้อนถึงร้อนจัด และมีพายุฤดูร้อน ทำให้สภาพอากาศเหมาะสมต่อการเกิดโรคไหม้ และโรคไหม้ระยะออกรวง จึงขอเกษตรกรควรเฝ้าระวังการระบาดของดังกล่าวในแปลงนาของท่านด้วย

ลักษณะของแปลงที่มีการทำลายโดยเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในแปลงเกษตรกร ตำบลจันจว้า
อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

“ เป็นผู้นำด้านงานวิจัยและพัฒนา ข้าวเหนียวและข้าวญี่ปุ่นของภาคเหนือ ”

จุดที่ 1 ตำบลธารทอง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 7 ไร่ ปลูกข้าวพันธุ์ กข79 โดยวิธีการหว่านน้ำตม เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2566 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 19.704536 long 99.683789 สำรวจวันที่ 20 เมษายน 2566 เวลา 08.56 น. ท้องฟ้าโปร่ง อากาศเย็น ข้าวอยู่ในระยะออกดอก (ภาพที่ 1) ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ดี

การเจริญเติบโตของข้าว

ไม่สามารถสุ่มสำรวจข้อมูลในแปลงนาได้ เนื่องจากข้าวอยู่ในระยะออกดอก

โรค แมลง - ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

ไม่สามารถสุ่มสำรวจข้อมูลในแปลงนาได้ เนื่องจากข้าวอยู่ในระยะออกดอก

ภาพที่ 1 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าวในแปลงสำรวจ ตำบลธารทอง
อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 2 ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 8 ไร่ ปลูกข้าวพันธุ์ สันป่าตอง 1 โดยวิธีการปักดำด้วยแรงงานคน เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2566 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 19.765588 long 99.729294 สำรวจวันที่ 20 เมษายน 2566 เวลา 10.485 น. ท้องฟ้าโปร่ง อากาศร้อน ข้าวอยู่ในระยะแตกกอ (ภาพที่ 2) ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ดี

การเจริญเติบโตของข้าว

ไม่สามารถสุ่มสำรวจข้อมูลในแปลงนาได้ เนื่องจากข้าวอยู่ในระยะออกดอก

โรค แมลง - ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

ไม่สามารถสุ่มสำรวจข้อมูลในแปลงนาได้ เนื่องจากข้าวอยู่ในระยะออกดอก

ภาพที่ 2 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าวในแปลงสำรวจ ตำบลจอมหมอกแก้ว
อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา

จุดที่ 3 ตำบลแม่พริก อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 2 ไร่ ปลูกข้าวญี่ปุ่นพันธุ์ ก.วก.2 โดยวิธีการหว่านน้ำตม เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2566 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 19.618336 long 99.490087 สำรวจวันที่ 20 เมษายน 2566 เวลา 09.58 น. ท้องฟ้าโปร่ง อากาศร้อน ข้าวอยู่ในระยะออกดอก (ภาพที่ 3) ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ดี

การเจริญเติบโตของข้าว

ไม่สามารถสุ่มสำรวจข้อมูลในแปลงนาได้ เนื่องจากข้าวอยู่ในระยะออกดอก

โรค แมลง - ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

ไม่สามารถสุ่มสำรวจข้อมูลในแปลงนาได้ เนื่องจากข้าวอยู่ในระยะออกดอก

ภาพที่ 3 สภาพแปลงนาและอาการของโรคไหม้ ในแปลงสำรวจตำบลแม่พริก
อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 4 ตำบลศรีคำ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 6 ไร่ ปลูกข้าวญี่ปุ่นพันธุ์ ก.วก.2 โดยวิธีการปลูกด้วยรถปักดำ เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2566 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 20.205275 long 99.873733 สำรวจวันที่ 21 เมษายน 2566 เวลา 15.53 น. ท้องฟ้าหลัง อากาศร้อนอบอ้าว ข้าวอยู่ในระยะใกล้เก็บเกี่ยว (ภาพที่ 4) ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ดี

การเจริญเติบโตของข้าว

จากการสำรวจต้นข้าวในนา 20 จุด มีจำนวนต้นข้าวเฉลี่ย 9.10 ต้นต่อกอ ความสูงของต้นข้าวเฉลี่ย 89.85 เซนติเมตร วัดค่าสีใบข้าวจากแผ่นเทียบสี (Leaf Color Chart : LCC) เฉลี่ยระดับ 2.50 ไม่มีน้ำในแปลงสำรวจ

โรค แมลง - ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

การสุ่มนับจำนวนแมลงศัตรูข้าวและศัตรูธรรมชาติบริเวณกอข้าวด้วยตาเปล่า จำนวน 20 จุด ไม่พบแมลงศัตรูข้าว และแมลงศัตรูธรรมชาติ สำหรับการใช้สวิงโฉบแมลง ไม่สามารถใช้สวิงโฉบแมลงได้ เนื่องจากข้าวอยู่ในระยะใกล้เก็บเกี่ยว

ภาพที่ 4 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าว ในแปลงสำรวจตำบลศรีคำ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 5 ตำบลเวียงเหนือ อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 5 ไร่ ปลูกข้าวญี่ปุ่นพันธุ์ ก.วก.2 โดยวิธีการปลูกด้วยรถปักดำ เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2566 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 19.945893 long 99.958841 สำรวจวันที่ 20 เมษายน 2566 เวลา 12.45 น. อากาศร้อน มีลมพัด มีหมอกควัน ข้าวอยู่ในระยะใกล้เก็บเกี่ยว (ภาพที่ 5) ต้นข้าวเจริญเติบโตดี

การเจริญเติบโตของข้าว

ไม่สามารถสุ่มสำรวจข้อมูลในแปลงนาได้ เนื่องจากข้าวอยู่ในระยะออกรวง

โรค แมลง - สัตว์ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

ไม่สามารถสุ่มสำรวจข้อมูลในแปลงนาได้ เนื่องจากข้าวอยู่ในระยะออกรวง

ภาพที่ 5 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าว ในแปลงสำรวจ ตำบลเวียงเหนือ อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 6 ตำบลศรีดอนมูล อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 5 ไร่ ปลูกข้าวพันธุ์ พิษณุโลก 2 โดยวิธีการหว่านน้ำตม เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2566 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 20.308012 long 99.987497 สำรวจวันที่ 21 เมษายน 2566 เวลา 14.33 น. ท้องฟ้ามีโปร่ง อากาศร้อน ข้าวอยู่ในระยะออกดอก (ภาพที่6) ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ปานกลาง พบวัชพืช เช่น ตาลปัตรฤๅษี ผักบุ้ง ขาเหี้ยด เทียนนา และกกชนิดต่าง ๆ กระจายทั้งในและนอกแปลงนาเป็นจำนวนมาก

การเจริญเติบโตของข้าว

ไม่สามารถสุ่มสำรวจข้อมูลในแปลงนาได้ เนื่องจากข้าวอยู่ในระยะออกดอก

โรค แมลง - สัตว์ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

ไม่สามารถสุ่มสำรวจข้อมูลในแปลงนาได้ เนื่องจากข้าวอยู่ในระยะออกดอก

ภาพที่ 6 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าว ในแปลงสำรวจตำบลศรีดอนมูล อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 7 ตำบลดอยลาน อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 4 ไร่ ปลูกข้าวพันธุ์ กข65 โดยวิธีการหว่านน้ำตม เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2566 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 19.650955 long 99.931723 สำรวจวันที่ 20 เมษายน 2566 เวลา 13.43 น. อากาศร้อน มีลมพัด ข้าวอยู่ในระยะตั้งท้อง (ภาพที่ 7) ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ปานกลาง

การเจริญเติบโตของข้าว

จากการสำรวจจำนวนต้นข้าวในพื้นที่ 30 x 50 เซนติเมตร มีจำนวนต้นข้าวเฉลี่ย 41.50 ต้น ความสูงของต้นข้าวเฉลี่ย 75.40 เซนติเมตร วัดค่าสีใบข้าวจากแผ่นเทียบสี (Leaf Color Chart : LCC) เฉลี่ยระดับ 2.50 ไม่มีน้ำในแปลงสำรวจ

โรค แมลง - ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

การสุ่มนับจำนวนแมลงศัตรูข้าวและศัตรูธรรมชาติบริเวณกอข้าวด้วยตาเปล่า จำนวน 20 จุด ไม่พบแมลงศัตรูข้าว พบแมลงศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ ตัวง่ามสีส้ม 5 ตัว ตัวงักกระดก 1 ตัว และแมงมุมขาสั้น 1 ตัว สำหรับการใส่สวิงโฉบแมลงในนาข้าว พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดหลังขาว 5 ตัว และเพลี้ยจักจั่นสีเขียว 7 ตัว พบแมลงศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ ตัวง่ามสีส้ม 4 ตัว แมลงปอบ้าน 1 ตัว และแมงมุมเขียวยาว 3 ตัว

ภาพที่ 7 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าวในแปลงสำรวจ ตำบลดอยลาน
อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 8 ตำบลบ้านด้าย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 7 ไร่ ปลูกข้าวพันธุ์ กข-แม่โจ้ 2 โดยวิธีการปักดำด้วยรถปักดำ เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2566 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 20.320556 long 99.929049 สำรวจวันที่ 21 เมษายน 2566 เวลา 15.04 น. อากาศร้อน มีหมอกควัน ข้าวอยู่ในระยะแตกกอ (ภาพที่ 8) ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ปานกลาง

การเจริญเติบโตของข้าว

จากการสำรวจต้นข้าวในนา 20 จุด มีจำนวนต้นข้าวเฉลี่ย 18.45 ต้นต่อกอ ความสูงของต้นข้าวเฉลี่ย 68.45 เซนติเมตร วัดค่าสีใบข้าวจากแผ่นเทียบสี (Leaf Color Chart : LCC) เฉลี่ยระดับ 3.90 ไม่มีน้ำในแปลงสำรวจ

โรค แมลง - ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

การสุ่มนับจำนวนแมลงศัตรูข้าวและศัตรูธรรมชาติบริเวณกอข้าวด้วยตาเปล่า จำนวน 20 จุด พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 13 ตัว เพลี้ยกระโดดหลังขาว 48 ตัว และเพลี้ยจักจั่นสีเขียว 11 ตัว พบแมลงศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ มวนเขียวคุดไข่ 10 ตัว ตัวงเต่าสีส้ม 9 ตัว และตัวงักกระดก 5 ตัว สำหรับการสำรวจแปลงในนาข้าว พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 3 ตัว เพลี้ยกระโดดหลังขาว 25 ตัว เพลี้ยจักจั่นสีเขียว 26 ตัว เพลี้ยจักจั่นปีกลายหยัก 39 ตัว เพลี้ยจักจั่นขาวใหญ่ 1 ตัว และเพลี้ยจักจั่นปีกลายหยัก 1 ตัว พบแมลงศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ ตัวงเต่าสีส้ม 4 ตัว

ภาพที่ 8 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าวในแปลงสำรวจ ตำบลบ้านด้าย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 9 ตำบลสถาน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 1 ไร่ 2 งาน ปลูกข้าวพันธุ์ สันป่าตอง 1 โดยวิธีการหว่านน้ำตม เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2566 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัดแปลง lat 20.181379 long 100.385512 สำรวจวันที่ 21 เมษายน 2566 เวลา 11.07 น. อากาศร้อน มีลมพัด ข้าวอยู่ในระยะแตกกอ (ภาพที่ 9) ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ค่อนข้างน้อย

การเจริญเติบโตของข้าว

จากการสำรวจจำนวนต้นข้าวในพื้นที่ 30 x 50 เซนติเมตร มีจำนวนต้นข้าวเฉลี่ย 18.75 ต้น ความสูงของต้นข้าวเฉลี่ย 28.25 เซนติเมตร วัดค่าสีใบข้าวจากแผ่นเทียบสี (Leaf Color Chart : LCC) เฉลี่ยระดับ 2.50 ระดับน้ำในแปลงสำรวจเฉลี่ย 1.60 เซนติเมตร

โรค แมลง - สัตว์ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

การสุ่มนับจำนวนแมลงศัตรูข้าวและศัตรูธรรมชาติบริเวณกอข้าวด้วยตาเปล่า จำนวน 20 จุด พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 1 ตัว พบแมลงศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ มวนเขียวดูดไข่ 2 ตัว ตัวงักกระดก 1 ตัว และแมงมุมขาสั้น 5 ตัว สำหรับการสำรวจโรคแมลงในนาข้าว พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดหลังขาว 3 ตัว เพลี้ยจักจั่นสีเขียว 4 ตัว และเพลี้ยจักจั่นปีกลายหยัก 1 ตัว พบแมลงศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แมลงปอเข็ม 3 ตัว และแมงมุมเขียวยาว 1 ตัว

ภาพที่ 9 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าวในแปลงสำรวจ ตำบลสถาน
อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

จุดที่ 10 แปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูข้าวศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย อ.พาน จ.เชียงราย

ข้อมูลและสภาพทั่วไป

แปลงสำรวจมีพื้นที่ปลูกข้าว 1 ไร่ 1 งาน ปลูกข้าวพันธุ์ สันป่าตอง 1 โดยวิธีการหว่านน้ำตม เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2566 สภาพพื้นที่นาเป็นที่ราบ พิกัด lat 19.531748 long 99.739965 สำรวจวันที่ 24 เมษายน 2566 เวลา 09.16 น. อากาศร้อน มีลมพัด ข้าวอยู่ในระยะแตกกอ (ภาพที่ 10) ต้นข้าวเจริญเติบโตสมบูรณ์ปานกลาง

การเจริญเติบโตของข้าว

จากการสำรวจจำนวนต้นข้าวในพื้นที่ 30 x 50 เซนติเมตร มีจำนวนต้นข้าวเฉลี่ย 36.75 ต้น ความสูงของต้นข้าวเฉลี่ย 55.35 เซนติเมตร วัดค่าสีใบข้าวจากแผ่นเทียบสี (Leaf Color Chart : LCC) เฉลี่ยระดับ 2.63 ระดับน้ำในแปลงสำรวจเฉลี่ย 3.00 เซนติเมตร

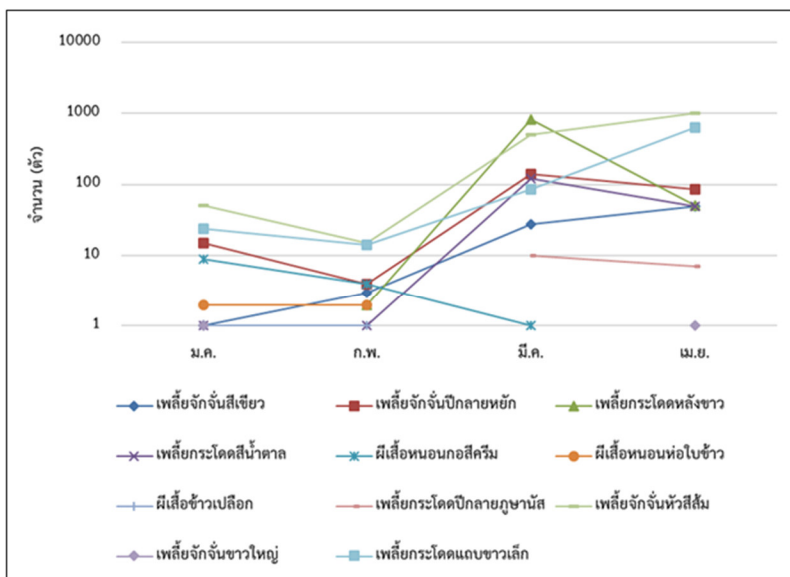
โรค แมลง - ศัตรูข้าว และศัตรูธรรมชาติ

การสุ่มนับจำนวนแมลงศัตรูข้าวและศัตรูธรรมชาติบริเวณกอข้าวด้วยตาเปล่า จำนวน 20 จุด พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 9 ตัว เพลี้ยกระโดดหลังขาว 49 ตัว และด้วงกินใบ 1 ตัว พบแมลงศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ มวนเขียวคุดไข่ 5 ตัว และด้วงเต่า 12 ตัว สำหรับการใส่สวิงโฉบแมลงในนาข้าว พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 10 ตัว เพลี้ยกระโดดหลังขาว 15 ตัว เพลี้ยจักจั่นสีเขียว 30 ตัว เพลี้ยจักจั่นขาวใหญ่ 4 ตัว เพลี้ยจักจั่นหัวสีส้ม 20 ตัว ด้วงกินใบ 1 ตัว และด้วงเต่า 2 ตัว พบแมลงศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ มวนเขียวคุดไข่ 5 ตัว ด้วงเต่าสีส้ม 7 ตัว แมลงปอเข็ม 5 ตัว แมงมุมขาสั้น 4 ตัว และแมงมุมเขียวยาว 8 ตัว

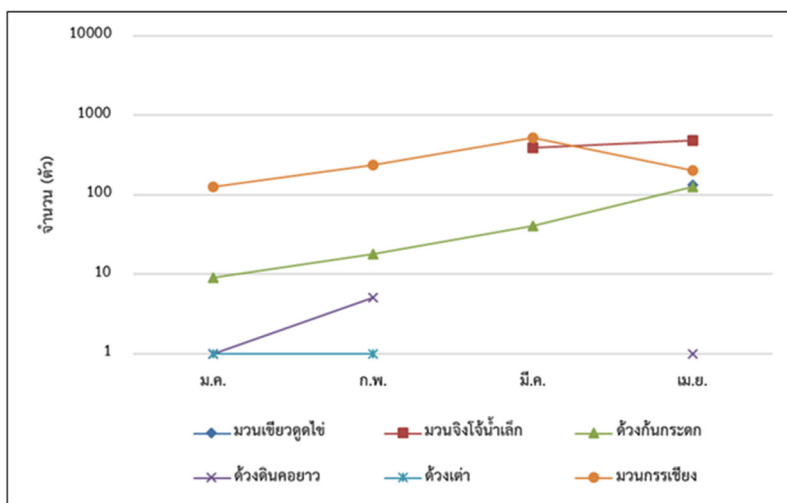

ภาพที่ 10 สภาพแปลงนาและการเจริญเติบโตของต้นข้าวในแปลงศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย

กับดักแสงไฟ : การตรวฉับแมลงศัตรูข้าวและศัตรูธรรมชาติจากกับดักแสงไฟ (Light trap) ที่ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย เป็ดหลอดไฟเวลา 18.00 - 22.00 น. ทุกวัน ระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 28 เมษายน 2566 พบแมลงศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยกระโดดหลังขาว มากที่สุด เมื่อเทียบกับแมลงศัตรูข้าวชนิดอื่น ๆ รองลงมา คือ เพลี้ยจักจั่นหัวสีส้ม และเพลี้ยจักจั่นปีกลายหยัก (ภาพที่ 11) แมลงศัตรูธรรมชาติที่พบเป็นจำนวนมาก ได้แก่ มวนกรรเชียง รองลงมา คือ มวนจิงโจ้น้ำเล็ก และด้วงก้นกระดก (ภาพที่ 12)

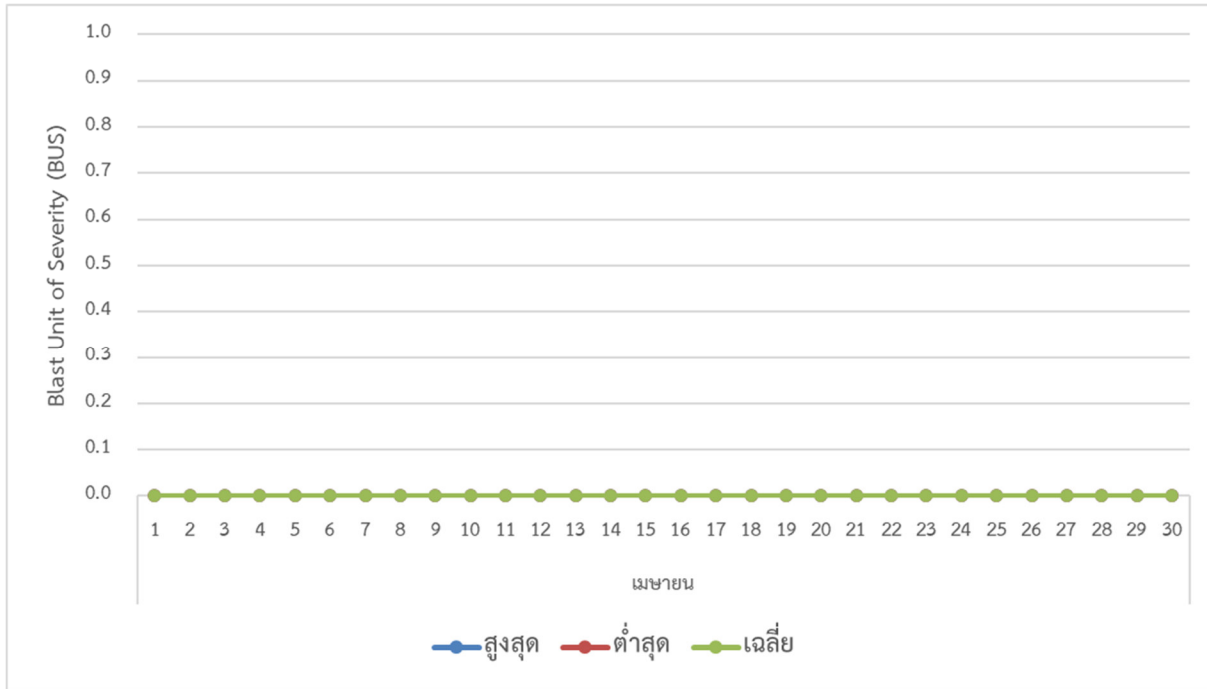

ภาพที่ 11 แผนภาพแสดงจำนวนแมลงศัตรูข้าวจากกับดักแสงไฟ ณ ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย ระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 28 เมษายน 2566 ณ ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย

ภาพที่ 12 แผนภาพแสดงจำนวนแมลงศัตรูธรรมชาติจากกับดักแสงไฟ ณ ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย ระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 28 เมษายน 2566 ณ ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย

Blast Unit of Severity (BUS): ค่าดัชนีที่บอกถึงความเหมาะสม หรือความเสี่ยงในการเกิดโรคไหม้ของข้าว ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ค่าอุณหภูมิความชื้นสัมพัทธ์ และช่วงเวลาน้ำค้างของแต่ละวัน ข้อมูลค่า BUS ณ ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย ระหว่างวันที่ 1 - 30 เมษายน 2566 ไม่พบเกินค่าวิกฤต 2.25 (ภาพที่ 13)

ภาพที่ 13 ค่าความเสี่ยงของอากาศต่อการเกิดโรคไหม้ (BUS) ที่วิเคราะห์ได้ระหว่างวันที่ 1 – 30 เมษายน 2566 ณ ศูนย์วิจัยข้าวเชียงราย